

Zwemmen

Inhoud

1. G.A. de Ridder zwemmen "natte gymles"	3
2. De Lindelaar schoolzwemmen.....	4
3. Incidentele zwemactiviteiten binnen Kits Primair.....	5
Bijlage 1: Zwemplan gemeente Midden-Drenthe	6

1. G.A. de Ridder zwemmen “natte gymles”

Doelstellingen van het schoolzwemmen;

- Een vrolijke actieve natte gymles welke voorziet in een gedeelte van zelfredzaamheid, en een veelzijdig bewegingsgedrag in het water. Waarbij men kennis kan maken met en vaardigheid kan opdoen in het zwemmen;
- De lestijd wordt gebruikt enerzijds voor de stimulering van de zwemvaardigheid en anderzijds voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden en psychische vaardigheden (sociaal karakter).

Met een veelzijdig bewegingsgedrag bedoelen wij een brede introductie in het zwemmen met aandacht voor wedstrijdzwemmen, reddend zwemmen, waterpolo en synchroonzwemmen.

Lengte en frequentie van de lessen;

Alle lessen duren 30 minuten. Voor zolang het schooljaar duurt.

Niveaugroepen / aantal leerlingen per groep;

Een schoolklas wordt per les in 2 niveaugroepen gedeeld. Eén niveaugroep met maximaal 18 gediplomeerde leerlingen en één groep met maximaal 12 leerlingen zonder diploma. Afhankelijk van het aantal ongediplomeerde leerlingen, kan deze groep met een aantal gediplomeerde leerlingen (om toerbeurt) aangevuld worden tot maximaal 12 leerlingen.

Om deel te kunnen nemen aan de opdrachten gebruiken alle kinderen zonder diploma drijfmiddelen.

Aantal vakleerkrachten;

Er zal altijd minimaal 1 vakleerkracht en een stagiaire bij de lessen aanwezig zijn. Doch rekening houdend met alle omstandigheden, zoals kleinere groepen, zullen de lessen alleen doorgang vinden met een minimum van 1 vakleerkracht (bevoegd) en 1 stagiaire.

Bevoegdheid van de vakleerkracht(en);

Minimaal één van de vakleerkrachten heeft een geldend diploma. Dit kan zijn:

Zwemonderwijzer KNZB niveau 2 of 3, CIOS of ALO.

Tevens is één van onze vakleerkrachten in het bezit van een geldig EHBO- en reanimatie diploma.

Groepsaantallen;

Een groep welke komt schoolzwemmen zal niet groter zijn dan 30 leerlingen en deze wordt verdeeld in 2 niveaugroepen.

Een vakleerkracht en stagiaire hebben maximaal 18 geoefende (niveau 2) of 12 ongeefende (niveau 1) leerlingen in zijn/haar groep.

Afspraken over veiligheid, gedragsregels en toezicht;

Alle leerlingen worden geacht zich te houden aan de gedrags- en huisregels van zwembad De Peppel. Deze gedragsregels zijn uniform en sluiten niemand uit. Voor meer informatie over deze gedragsregels kunt u terecht bij zwembad De Peppel.

Gebruikte methoden;

De methode die gevolgd gaat worden is het Sterrenplan van de KNZB (september 2011).

Accommodatie;

Overdekt zwembad “De Peppel” te Beilen

2. De Lindelaar schoolzwemmen

Doelstellingen van het schoolzwemmen;

Het schoolzwemmen heeft tot doel:

- Een bijdrage te leveren aan de zwemveiligheid van kinderen;
- De zwemvaardigheid te vergroten;
- Een veelzijdig en intensief bewegingsgedrag te ontwikkelen (ter introductie van vrijetijdsbesteding).

Deelnemende groepen en periode

De groepen 5 t/m 8 nemen deel aan de zwemlessen in de periode na de meivakantie tot aan de zomervakantie.

Lengte en frequentie van de lessen;

Als uitgangspunten gelden de volgende afspraken:

- Uitgangspunt is één zwemles per groep per week;
- Eén zwemles duurt maximaal 30 minuten. Voor zolang de periode duurt.

Aantal zwemonderwijzers;

- Uitgangspunt is dat tijdens het schoolzwemmen twee bevoegde zwemonderwijzers aanwezig zijn voor het zwemonderwijs per groep; deze zwemonderwijzers zijn van zwembad De Boskamp.

Bevoegdheid van de zwemonderwijzers;

- De bevoegdheidseisen voor zwemonderwijzers zijn:
  - Een afgeronde opleiding zwemonderwijzer;
  - Of een afgeronde opleiding CIOS plus een aantekening zwemmen;
  - Of een afgeronde opleiding aan het ALO met aantekening zwemmen;
  - Een geldig EHBO diploma + reanimatie;
  - Certificaat lifeguard

Groepsaantallen;

- Als maximale groeps grootte wordt 14 tot 17 leerlingen aangehouden.

Afspraken over veiligheid, gedragsregels en toezicht;

Alle leerlingen worden geacht zich te houden aan de gedrags- en huisregels van zwembad De Boskamp. Deze gedragsregels zijn uniform en sluiten niemand uit. Voor meer informatie over deze gedragsregels kunt u terecht bij zwembad De Boskamp.

Lesplanning;

- De planning van het schoolzwemmen is afhankelijk van de beschikbare zwemtijd in het gebruikrooster voor de zwembaden;
- Jaarlijks wordt het gebruikrooster herzien en wijzigingen kunnen van invloed zijn op de planning;
- De jaar- en periodeplanning geven inzicht in de diverse onderdelen die worden beoefend;

Accommodatie;

Openluchtzwembad "De Boskamp" te Westerbork

Verantwoordelijkheid van de school;

De verantwoordelijkheid van de groepsleerkrachten en de school is beschreven in het Protocol Schoolzwemmen De Lindelaar (zie bijlage 3).

Zwemplan

Zie bijlage 1: Zwemplan gemeente Midden-Drenthe

3. Incidentele zwemactiviteiten binnen Kits Primair

Zwemactiviteiten;

Het is mogelijk om binnen de verplichte schooltijden in schoolverband deel te nemen aan zwemactiviteiten, geheel onder leiding van leerkrachten na toestemming van de IKC-directeur. De activiteiten worden georganiseerd door Kits Primair en hebben, o.a. incidentele zwemactiviteiten, schoolreizen en schoolkamp, Lifestyle activiteiten, etc.

- De activiteiten worden gebruikt enerzijds voor de stimulering van de zwemvaardigheid en anderzijds voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden en psychische vaardigheden (sociaal karakter).

Overleg in het team;

Voordat een zwemactiviteit plaatsvindt, is er overleg tussen de betreffende groepsleerkracht(en) en de IKC-directeur. In dit overleg wordt vooral de groepssamenstelling besproken: er wordt in kaart gebracht hoeveel geoefende en ongeoefende zwemmers er zijn en of er specifieke aandachtspunten zijn (bijvoorbeeld leerlingen die net in Nederland zijn komen wonen). Er wordt na gegaan of de zwemlocatie geschikt is voor deze specifieke groep leerlingen en of er meer toezicht nodig is dan dit protocol minimaal voorschrijft.

Toezicht vanaf de kant;

Er zal altijd per groep minimaal 1 (vak)leerkracht aanwezig zijn per **20 geoefende zwemmers/leerlingen of voor 10 ongeoefende zwemmers/leerlingen**. Met ongeoefende zwemmers wordt uitsluitend in ondiep water gezwommen en gespeeld.

Voor extra toezicht kunnen ook ouders en stagiaires worden ingezet. De leerkracht blijft verantwoordelijk, onder eindverantwoordelijkheid van de IKC-directeur.

Toezicht vindt plaats vanaf de kant en niet vanuit het water.

Bij het incidenteel zwemmen in een zwemaccommodatie is het zwembad verantwoordelijk (tenzij je het bad afhuurt).

Het dagelijks toezicht in een zwembad is vastgelegd in Artikel 25 van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Dit voorschrift geldt alleen voor zwembaden waar tenminste één bassin een wateroppervlakte heeft van 2 m² of meer en dieper is dan 0,50 meter. In openbare zwembaden is de houder verplicht om toezicht te houden op de gebruikers van het zwembad.

Voor semi-openbare zwembaden geldt dat toezicht is vereist als het bad > 1.40 meter diep is. Toezicht is niet verplicht als het bad < 1.40 meter diep is. Het ontbreken van toezicht moet wel duidelijk kenbaar gemaakt worden aan de bezoekers van het zwembad.

Afspraken over veiligheid, gedragsregels en toezicht;

De kinderen zonder diploma gebruiken drijfmiddelen om deel te kunnen nemen aan de activiteiten. Alle leerlingen worden geacht zich te houden aan de gedrags- en huisregels van de bezochte zwemaccommodatie. Deze gedragsregels zijn uniform en sluiten niemand uit.

Locaties;

Zwemactiviteiten kan georganiseerd worden in:

- Zwemaccommodaties
- Buitenwater:
  - Meren
  - Zwemplassen

De provincie geeft bij iedere zwemplas informatie over de accommodaties en de veiligheid. Sommige plassen zijn beslist niet geschikt voor kinderen of ongeoefende zwemmers. Ook kan er een negatief zwemadvies worden gegeven, bijvoorbeeld in verband met blauwalg of botulisme. In deze situaties vinden er geen zwemactiviteiten plaats.

Zee:

In zee wordt niet gezwommen.

Pootjebaden is wel toegestaan, mits ook hier weer is voldaan aan het toezicht zoals hierboven omschreven.

Bijlage 1: Zwemplan gemeente Midden-Drenthe

1. Uitgangspunten en doelstellingen zwemonderwijs

1.1 Zwemmen als onderdeel van bewegingsonderwijs

In de Wet op het primair onderwijs wordt in artikel 9, lid 1, de zintuiglijke en lichamelijke oefening genoemd. Uit de toelichting blijkt, dat de wetgever daar ook het zwemonderwijs toerekent. Zwemmen vormt dus een onderdeel van het bewegingsonderwijs, naast onderdelen als gymnastiek en spel.

Behalve bovengenoemd formeel aspect heeft de basisschool als belangrijke taak 'het ontplooiën van alle kwaliteiten van de leerlingen'. Binnen het streven naar een optimale ontplooiing worden de leerlingen begeleid bij het opbouwen van het zelfvertrouwen. Bij dit ontwikkelen van zelfvertrouwen behoort zeker ook het gevoel van veiligheid in en rond het water. Wie heeft leren omgaan met de (on)mogelijkheden van water, heeft daarin zelfvertrouwen kunnen opbouwen. Dit is in het waterrijke Nederland van groot belang.

1.2 Doelstelling zwemonderwijs

Het schoolzwemmen heeft tot doel:

- Een bijdrage te leveren aan de zwemveiligheid van kinderen;
- De zwemvaardigheid te vergroten;
- Een veelzijdig en intensief bewegingsgedrag te ontwikkelen (ter introductie van vrijetijdsbesteding).

De term "zwemveiligheid" spreekt eigenlijk voor zich. Leren zwemmen, moet erop gericht zijn dat het kind zichzelf kan redden, zodat de kans op verdrinking minimaal is. Eén en ander wordt versterkt bij een vergroting van de zwemvaardigheid. Het ontwikkelen van veelzijdig en intensief bewegingsgedrag (ter introductie van vrijetijdsbesteding) houdt in, dat het leren zwemmen erop gericht moet zijn om kinderen vaardigheden te leren die kunnen worden gebruikt bij allerlei vormen van activiteiten in en rond het water.

In Nederland is de introductie van vrijetijdsbesteding één van de belangrijkste doelstellingen van het bewegingsonderwijs. De gekozen doelstellingen betekenen veel voor de inhoud van het zwemonderwijs, omdat kinderen naast de reguliere zwemopleiding kennis maken met andere wateractiviteiten en zwemvaardigheden.

1.3 Consequenties voor inhoud en werkwijze

De in paragraaf 1.2 genoemde doelstellingen hebben een aantal consequenties voor de inhoud en werkwijze van het schoolzwemmen:

- De planning van leerinhouden moet een breed scala aan bewegingsactiviteiten in het water bevatten;
- De zelfstandigheid van kinderen en de samenwerkingsvormen tussen kinderen onderling moet worden bevorderd;
- De kinderen moeten in de zwemles veel gelegenheid krijgen om intensief te bewegen. Dit in hun eigen tempo, op hun eigen manier en met eigen initiatief;
- Er moet zoveel mogelijk worden aangesloten bij de belevingswereld en de ervaringen van de kinderen;
- De inhoud van het zwemonderwijs laat kinderen naast de reguliere zwemopleiding kennismaken met andere zwemvaardigheden, zoals snorkelen en survival.

2. Beschrijving zakelijke gegevens

2.1 Accommodaties

Het schoolzwemmen kan georganiseerd worden in onderstaande zwembaden.

- Overdekt zwembad "De Peppel" 'te Beilen;
- Overdekt zwembad "Smelte" te Smilde;
- Openluchtwembad "De Boskamp" te Westerbork.

In 2011 is er door de raad besloten geen Schoolzwemmen meer aan te bieden aan de scholen. Het is wel mogelijk om op eigen initiatief twee zwemonderwijzers in te huren, zodat de kinderen zwemles krijgen.

De Lindelaar en de Wegwijzer maken hiervan gebruik in de periode dat Zwembad De Boskamp geopend is.

Verder krijgen de leerlingen van de AZC's die in de gemeente Midden-Drenthe onderwijs volgen op die manier zwemles.

2.2 Materialen

In de verschillende zwembaden zijn voldoende les- en speelmaterialen aanwezig. De materialen kunnen worden gebruikt tijdens schoolzwemmen. Een overzicht van de aanwezige les- en speelmaterialen vindt u op de materialenlijst.

2.3 Zwemrooster

In het zwemrooster staan per school de volgende gegevens vermeld:

- De data waarop wordt gezwommen;
- De beschikbare zwemtijd;
- De vakanties;
- Schoolreisjes;
- De data van proef- en/of diplomazwemmen

Het zwemrooster wordt in overleg met de betreffende scholen elk jaar opnieuw vastgesteld.

2.4 Lengte en frequentie zwemlessen

Het zwemprogramma wordt aangeboden aan de groepen 3 t/m 8 uit het basisonderwijs.

Als uitgangspunten gelden de volgende afspraken:

- Uitgangspunt is één zwemles per groep per week;
- Eén zwemles duurt maximaal 30 minuten.

2.5 EHBO

In elk zwembad is een EHBO koffer aanwezig. Bij ongevallen en / of calamiteiten wordt eerste hulp verleend door de dienstdoende zwemonderwijzers en indien nodig wordt deskundige hulp ingeschakeld. De zwemonderwijzers beschikken allen over een geldig EHBO diploma.

Telefoonnummers van dienstdoende artsen en alarmnummers van hulpverleningsdiensten zijn aanwezig bij alle telefoonaansluitingen in de zwembaden.

2.6 Externe contacten

De afdeling SAZA, team Sport heeft regelmatig contact met en bezoekt congressen / workshops van onder andere:

- Nationale Raad Zwemdiploma's (NRZ);
- VSG(Vereniging Sport Gemeenten) ;
- Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB);
- Koninklijke Nederlandse Bond voor het Redden van Drenkelingen.

De Nationale Raad Zwemdiploma's bewaakt de kwaliteit van de zwemopleidingen en verzorgt opleidingen en trainingen voor zwembadmedewerkers.

3. Verantwoordelijkheden en samenwerking

3.1 Interne organisatie zwembaden

- De organisatorische verantwoordelijkheid voor de zwembaden ligt in handen van de afdeling Samenlevingszaken (team Sport). De afdeling draagt zorg voor een deugdelijke bouw (conform wettelijke bepalingen) en een deugdelijke zwemvoorziening;
- Het zwembad is verantwoordelijk voor voorzieningen en hulpmiddelen, die voldoen aan geldende normen en bepalingen op het gebied van veiligheid en hygiëne, waaronder bijvoorbeeld duidelijk zichtbare diepteaanduidingen en goede afscheidingen tussen een diep en ondiep zwemgedeelte;
- De afdeling Samenlevingszaken staat onder leiding van het hoofd van de afdeling;
- De coördinatie van het schoolzwemmen is in handen van de Teamleider Zwembaden en sporthallen. Indien nodig vindt er overleg plaats met de cluster onderwijs;
- De zwemonderwijzers zijn verantwoordelijk voor de inhoud, kwaliteit en veiligheid van het zwemonderwijs;
- Uitgangspunt is dat tijdens het schoolzwemmen twee bevoegde zwemonderwijzers aanwezig zijn voor het zwemonderwijs;
- De bevoegdheidseisen voor zwemonderwijzers zijn:
  - * Een afgeronde opleiding zwemonderwijzer;
  - * Of een afgeronde opleiding CIOS plus een aantekening zwemmen;
  - * Of een afgeronde opleiding aan het ALO met aantekening zwemmen;
  - * Een geldig EHBO diploma + reanimatie;
  - * Certificaat lifeguard
- De kennis betreffende het zwemonderwijs en zorgverlening van de zwemonderwijzers wordt met jaarlijks terugkerende scholingstrajecten en training gewaarborgd;
- De organisatie streeft ernaar om wekelijks dezelfde zwemonderwijzer(s) voor de zwemlesgroepen te plaatsen;
- Als maximale groepsgrootte wordt 14 tot 17 leerlingen aangehouden. Incidenteel en als de veiligheid van de leerlingen niet in het geding komt, kan tijdens het zogenaamde proef- en / of diploma zwemmen worden afgeweken van de maximale groepsgrootte;
- Op advies van de zwemonderwijzer(s) kan aan de verantwoordelijke groepsleerkracht een zwemonderwijskundige of begeleidende taak worden gegeven;
- De groepsleerkracht geeft wekelijks op een presentielijst aan hoeveel en welke leerlingen deelnemen aan het schoolzwemmen.

3.2 Zwemonderwijzers

- De zwemonderwijzers zijn verantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van het zwemonderwijs;
- De zwemonderwijzers zijn verantwoordelijk voor de veiligheid tijdens het zwemonderwijs en het recreatiefzwemmen;
- Van de zwemonderwijzers wordt geëist, dat zij op een methodisch en pedagogisch verantwoorde wijze omgaan met de oefenstof en aangepast aan het vaardigheidsniveau van de leerlingen;
- Het indelen van leerlingen in groepen naar vaardigheidsniveau en het actualiseren van die groepsindelingen bij vorderingen of terugval wordt uitgevoerd door de zwemonderwijzers;
- De zwemonderwijzers dienen nieuwe leerlingen te instrueren;
- De zwemonderwijzers wachten de leerlingen bij de doucheruimte op en begeleiden ze vervolgens naar de zwembassins;
- Na afloop van de zwemles dragen de zwemonderwijzers bij de doucheruimte het toezicht op de kinderen over aan de verantwoordelijke groepsleerkracht;
- De zwemonderwijzers houden toezicht op de gang van zaken in en rondom de zwembassins tijdens het zwemonderwijs en vooral het vrij zwemmen tijdens de les;
- Zwemonderwijzers zijn verantwoordelijk voor de administratie van het leerlingvolgsysteem. Wekelijks dienen hierop vorderingen, aan- en afwezigheid, bijzonderheden, etc. genoteerd te worden genoteerd;
- De zwemonderwijzers controleren na elke zwemles, in het bijzijn van de verantwoordelijke groepsleerkracht of alle leerlingen de zwembassins hebben verlaten;
- De zwemonderwijzers zien toe op de naleving van huis- en gedragsregels in de zwemaccommodaties;
- De zwemonderwijzers dienen in het kader van zorg, verantwoording en veiligheid te allen tijde in te grijpen bij ongevallen en / of calamiteiten.

3.3 De school

- De school zorgt dat de inhoud van zwemprotocol en het schoolzwemplan van de gemeente Midden-Drenthe bekend is bij de groepsleerkrachten en andere bij het schoolzwemmen betrokken personen;
- Ondanks de specialistische inbreng van zwemonderwijzers tijdens de zwemlessen en het vrij zwemmen, blijven de groepsleerkrachten en daarmee de schoolbesturen verantwoordelijk voor hun leerlingen. De zwemonderwijzers hebben geen onderwijsbevoegdheid en kunnen alleen worden aangesproken op het zwemlesinhoudelijke aspect.
- De school informeert de afdeling Samenlevingszaken (team Sport) en het zwembad voorafgaand aan het school zwemseizoen, evenals wijzigingen tijdens het lopende school zwemseizoen, over:
  - * Gegevens van de leerlingen die deelnemen aan het schoolzwemmen;
  - * Eventuele bijzonderheden (medische- of andere zorgaspecten) die de zwemvaardigheid van de leerlingen (kunnen) beïnvloeden.
- De school is verantwoordelijk voor de aankomst van de leerlingen in de zwemaccommodatie;
- De school is verantwoordelijk voor het vertrek van de leerlingen uit de zwemaccommodatie. Dit dient direct na afloop van het schoolzwemmen te gebeuren;
- De school is tijdens het schoolzwemmen verantwoordelijk voor de aanwezigheid van een groepsleerkracht in de zwemaccommodatie;
- De school deelt aan de groepsleerkracht mee, dat deze tijdens het schoolzwemmen in de zwemaccommodatie de verantwoording over de leerlingen;
- De school heeft overleg met de afdeling Samenlevingszaken(cluster Sport) betreffende vervoer en zwemtijden.

3.4 De groepsleerkracht

- De groepsleerkracht is te allen tijde bevoegd de zwemlessen te onderbreken indien hij of zij van mening is dat de normen en waarden worden overschreden.
- De groepsleerkracht let op zaken die de veiligheid van de leerlingen kunnen beïnvloeden en houdt toezicht op de gang van zaken in de zwembassins tijdens het zwemonderwijs en het vrij zwemmen;
- De groepsleerkracht assisteert (indien nodig) bij het zwemonderwijs;
- De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het gedrag van de leerlingen in de kleedlokalen en doucheruimte(n);
- De leerlingen dienen zich voor aanvang en na afloop van de zwemles te douchen. De groepsleerkracht ziet toe op het naleven van deze hygiënevoorschriften (douchen, wassen, afdrogen);
- Na het douchen draagt de groepsleerkracht de leerlingen over aan de directe zorg van de zwemonderwijzers en neemt de zorg weer op zich na afloop van de zwemles;
- De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor het bijhouden van de presentielijst;
- De groepsleerkracht instrueert ouders die assisteren bij het aan- en uitkleden van leerlingen;
- De groepsleerkracht adviseert ten aanzien van de dagen waarop voor de diverse diploma's wordt gezwommen (bij voorkeur een buitenschoolse activiteit).

3.5 Inschakelen ouders en/of verzorgers

Het inschakelen van ouders en /of verzorgers tijdens het schoolzwemmen of het vervoer naar de zwemaccommodatie is een taak voor de school. De ouders en /of verzorgers dienen een duidelijke taak te krijgen. In de zwemaccommodatie volgen zij de instructies van de groepsleerkracht en zwemonderwijzers op.

Ouders en /of verzorgers kunnen assisteren bij:

- het omkleden van de leerlingen;
- het vervoer van leerlingen naar en van de zwemaccommodatie;
- het begeleiden van leerlingen tijdens de zwemles naar en van de toiletten;
- het diplomazwemmen voor scholen.

3.6 Bijzondere situaties

- Schoolbestuur en zwembad maken specifieke afspraken over het al dan niet onder voorwaarden kunnen deelnemen van leerlingen met een handicap of lichamelijk ongemak(bijvoorbeeld epilepsie, hart en/of long problemen, huidirritatie);
- Leerlingen die (tijdelijk) niet aan het schoolzwemmen deelnemen, blijven onder toezicht op school achter;
- Het onderdeel vrij zwemmen tijdens het schoolzwemmen behoeft bijzondere aandacht. Tijdens het vrij zwemmen houden de groepsleerkrachten en zwemonderwijzers gezamenlijk toezicht op de leerlingen. De regie voor de rolverdeling ligt bij de zwemonderwijzers. Als handvat voor de wijze van toezicht houden tijdens het vrij zwemmen dient het "toezichtplan zwembaden gemeente Midden-Drenthe" te worden gebruikt.

4. Onderwijsleersituatie

4.1 Bijzondere situaties

Bij de ordening van de verschillende leerinhouden wordt onderscheid gemaakt tussen zwemaanbod in het diepe bassin en ondiepe bassin. De inhouden worden hieronder geordend weergegeven:

- De zwemslagen:
  - * Schoolslag;
  - * Borstcrawl;
  - * Rugcrawl;
  - * Enkelvoudige rugslag.
- Waterspelen;
- Survival;
- Snorkelen.

4.2 Richtlijnen voor planning

Bij de planning van het zwemonderwijs aan scholen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De planning van het schoolzwemmen is afhankelijk van de beschikbare zwemtijd in het gebruikrooster voor de zwembaden;
- Jaarlijks wordt het gebruikrooster herzien en wijzigingen kunnen van invloed zijn op de planning;
- De jaar- en periodeplanning geven inzicht in de diverse onderdelen die worden beoefend;
- In de Boskamp wordt het ene jaar Survivallessen aangeboden en het andere jaar Snorkellessen.

4.3 Didactische werkwijze

In het zwemonderwijs wordt gewerkt volgens drie didactische methoden:

- Individueel werken
- De klas als één groep;
- Werken in lesgroepen.

Hierbij gaat de voorkeur uit naar werken in lesgroepen.

4.4 Organisatie en regelingen

Hier wordt aangegeven hoe de leerlingen worden verdeeld over de beschikbare zwemonderwijzers en eventueel de groepsleerkracht. Uitgangspunt is dat er op twee plaatsen in de zwemaccommodatie zwemonderwijs wordt gegeven. Met verschillende niveau's.

Ondiep	Diep
1 ^e lesgroep	2 ^e lesgroep

4.5 Afspraken ten aanzien van hygiëne

Om de hygiëne te bevorderen en om misverstanden te voorkomen, gelden de volgende regels:

- Na (en in de binnenbaden voor) de zwemles wordt er door de leerlingen gedoucht;
- Voorafgaand aan de zwemlessen wordt er door de leerlingen gebruik gemaakt van het toilet;
- Deelname aan de zwemles van leerlingen met een open huidaandoening moet te allen tijde worden overlegd met de behandelend huisarts. Ook dienen vooraf de zwemonderwijzers in kennis te worden gesteld;
- Goed afdrogen na afloop van de zwemles hoort tot de hygiënische gewoontevorming;
- Het is niet toegestaan de zwemzaal met buitenschoeisel te betreden.

De groepsleerkracht en eventueel aanwezige ouders, verzorgers of vrijwilligers zullen moeten toezien op naleving van deze regels.

4.6 Lesplanning

Op het lesplanningsformulier staat de lesinhoud beschreven. Vaste onderdelen tijdens de zwemles zijn:

- Lesinleiding;
- Lesaccent;
- Lesafsluiting.

Op het lesplanningsformulier wordt ook de gewenste inzet van de groepsleerkracht vermeld. Voor de deelnemende groepen wordt aangegeven wat het lesthema is en hoe de didactische werkwijze wordt ingevuld.

5. Praktijkplan

5.1 Inleiding

Het praktijkplan bestaat uit:

- Jaarplan;
- Periodeplannen;
- Lessenplan.

5.2 Jaarplan

De opleiding voor het zwem ABC omvat circa 75 zwemlessen. De leerlingen kunnen op elk gewenst niveau instromen en doorstromen naar een hoger en beter zwemniveau.

Voor leerlingen die de opleiding zwem ABC hebben afgerond, volgt per periode (zie periodeplanning 5.3) een andere zwemopleiding.

5.3 Periodeplanning

Na het behalen van het zwem ABC worden de volgende onderdelen aangeboden:

- Schoolbrevetten snorkelen 1, 2 en 3;
- Schoolbrevetten survival 1, 2 en 3;

Uiteraard kunnen de leerlingen (bij voldoende vaardigheid en kennis van de verschillende onderdelen) afsluiten met het behalen van een schoolbrevet. Het afzwemmen voor brevetten wordt aan het eind van het zwemseizoen onder de les georganiseerd

6. Relatie met andere vak- en vormingsgebieden

6.1 Inleiding

Het schoolzwemmen heeft een aantal positieve neveneffecten, die te maken hebben met andere vak- en vormingsgebieden. In dit hoofdstuk wordt een aantal voorbeelden van deze neveneffecten kort besproken.

5.2 Voorbeelden

Het feit dat er in het water wordt gewerkt, maar ook de plezierige, speelse manier waarop dit gebeurt, biedt uiteraard veel mogelijkheden om relaties te leggen met andere onderwijsactiviteiten van de school. Enkele mogelijkheden zijn:

- Natuuronderwijs. Voorbeeld hiervan is de werking van een zwembadfilter. Op school kan dit uitgewerkt worden in verschillende lesvormen. Hierbij kunnen eventueel milieuaspecten worden besproken;
- Gezondheidseducatie. Er zijn vele relaties te leggen o.a. ten aanzien van de hygiëne;
- Muziek;
- Vaardigheidsoefeningen. Mogelijk zijn er relaties te leggen met het sociaal gedrag van de leerlingen.

7. Maatregelen voor kinderen met achterstanden

7.1 Inleiding

Tijdens het zwemtraject wordt aan de ouders van kinderen met zwemachterstanden geadviseerd gebruik te maken van de particuliere zwemlessen. Hieraan zijn voor de ouders dan wel kosten verbonden.

7.2 Leerlingen AZC school

De leerlingen van de AZC scholen nemen een bijzondere positie in, omdat zij veelal niet de gelegenheid hebben gehad om deel te nemen aan particulier zwemonderwijs dan wel schoolzwemmen. Deze leerlingen zullen dan ook instromen aan het begin van de zwemopleiding. Het streven is ook bij deze leerlingen de doelstelling "zwemveiligheid" binnen de periode dat zij deelnemen aan het zwemonderwijs.

8. Evaluatie

8.1 Inleiding

Ter bewaking van de kwaliteit van het zwemonderwijs en ook als verantwoording zijn evaluatiemomenten noodzakelijk. Hierbij worden de volgende onderdelen onderscheiden:

- Rapportage en toetsing van de vorderingen van leerlingen;
- Lesevaluatie;
- Evaluatie schoolzwemplan.

8.2 Rapportage en toetsing van vorderingen van leerlingen

De vorderingen van leerlingen worden geregistreerd op zogenaamde overzichtslijsten. De toetsen worden afgenomen tijdens de zwemlessen en administratief verwerkt door de zwemonderwijzers en groepsleerkracht. Iedere groepsleerkracht beschikt over een ordner met daarin opgenomen de overzichtslijsten van de leerlingen waaraan zwemonderricht wordt gegeven. Op de overzichtslijsten worden het groepsnummer, lesthema, opvallende zaken en vorderingen van de leerlingen vermeld. Met behulp van deze gegevens is het op ieder moment mogelijk aan te geven op welk niveau kinderen functioneren.

8.3 Lesevaluatie

Vanwege organisatorische redenen (tijd en werkplek) is het niet mogelijk na elke zwemles de gegeven zwemles te evalueren. Op- en aanmerkingen worden genoteerd op de overzichtslijsten.

Tussentijds wordt er door de lesgevers geëvalueerd hoe de lessen gaan, waar er knelpunten zijn en hoe die opgelost kunnen worden.

Aan het eind van het zwemseizoen volgt er een uitgebreide evaluatie.

8.4 Evaluatie schoolzwemplan

Een school zwemplan is een voorlopig "eindproduct". Om de kwaliteit van het schoolzwemmen en zwemonderwijs kritisch te blijven volgen vindt aan het eind van ieder schooljaar een evaluatie plaats. Door de Teamleider Zwembaden en Sporthallen wordt in samenspraak met de zwemonderwijzers en groepsleerkrachten het schoolzwemplan onder de loep genomen. Indien nodig worden er wijzigingen aangebracht.

9. Aandachtpunten voor verdere ontwikkeling

9.1 Inleiding

Met het opstellen en uitvoeren van een schoolzwemplan eindigt het gehele traject ten aanzien van het zwemonderwijs niet. Verdere ontwikkeling hiervan is van groot belang.

9.2 Aanbeveling

Voor de verdere ontwikkeling van het schoolzwemplan kan, in overleg met de betrokken basisscholen, verder vorm worden gegeven aan de participatie van groepsleerkrachten tijdens het zwemonderricht aan scholen. Door die participatie kan de lesinhoud nog gevarieerder en intensiever worden. Ook kan hiermee de pedagogische aanpak (nog) meer in overeenstemming worden gebracht met die van de school.

Het verdient aanbeveling om vanuit de school zorg te dragen voor continuïteit in de begeleiding van de groepen die zwemonderwijs ontvangen. Het is wenselijk dat de scholen intern zorgen voor overdracht van kennis met betrekking tot het schoolzwemmen en dat de opgedane ervaring niet verloren gaat.

Uit: Zwemplan Gemeente Midden-Drenthe